

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára — — — 3 korona.

Budapest, 1921.

II. évfolyam 48. szám.

Vasárnap, november 27.

Falusi népakadémiák.

(A «Faluk» Országos Szövetség mozgalmanak ismertetése.)

(—y) Mi falusi népakadémiáknak nevezzük, de a kedves olvasók nevezhetik bárhogyan; a lényeg az, hogy faluról-falura magasabb iskolát akarunk szervezni a felnőtteknek, ahol pihenő napokon és unalmas téli estéken, hasznosan foglalkozhatnak és szórakozhatnak a falu népe. A gazdát, iparost és általában minden honpolgárt legközvetlenebbül érdeklő előadásokat lehetne

hallgatni ezekben a népakadémiákban. Mindenkinek módot adnának ezek a népakadémiák arra, hogy bizonyos elemi műveltséget szerezhessen s emellett olyan ismereteket is elsajátíthasson, amelyeket élethivatásának gyakorlása közben hasznára fordíthat.

Szentiványi Károly, rátóti prépost, a népnevelés ügyének lánglelkű apostola dolgozta ki a népakadémiák tervezetét. Szentiványi igen egyszerű módon akarja nyélbe ütni a dolgot. Tervezete szerint az iskolaszék tagjai a falu vezető értelmiségének bevonásával alakítják meg a népakadémiák előadói karát. Olyan értelmes,

November hó 18-án érkezett meg sok esztendősz leirhatatlan szenvedés után a magyar hadifogoly-túszok első csoportja. A foglyokat ötezerfőnyi tömeg, valamint a kormány, a nemzetgyűlés és a hatóságok kiküldöttei ünnepélyes és megható fogadtatásban részesítették. Képünk a túszok csoportját mutatja be.

tanult férfiak a legtöbb községben vannak, akik az előadói tisztelet teljesíthetik úgy, ahogyan ezt Szentiványi kigondolta. Egy kis helyiség is csak akad arra a célra, hogy ott az előadásokat megtartsák. Ezenkívül még csak fűtésről és világításról kell gondoskodni; ennek módját találni még a szegényebb falvakban sem boszorkányság. Ezzel aztán készen is van a népakadémia váza, csak tartalmat kell bele adni.

Gondoskodik, természetesen, Szentiványi arról is, hogy a falusi népakadémiáknak szellemi tartalmat adjon. Az iskolaszék tagjaitól s általában a falu vezető értelmiségétől nem lehet megkívánni, hogy az előadások egész anyagát ők maguk szedjék össze és rendszeresen feldolgozzák, mert erre idejük sincs, de talán az ehhez szükséges jártasságuk is hiányzik. De éppen arra való lesz a központ, nevezzük központi népakadémiának, hogy

A hazaérkezett hadifogoly-túszok legénységi csoportja, a magukkal hozott asszonyokkal.

ez tanügyi férfiak, szakemberek és tudósok által vezérfonalakat készíttessen. A központi népakadémia összegyűjti az előadások egész anyagát és minden előadandó kérdést lehető részletességgel ki is dolgoztat. A dolgozatokat sokszorosítja és megküldi az előadóknak, de nem azért, hogy a dolgozatot szószerint betanulják vagy felolvassák, hanem azért, hogy az előadandó kérdéstről tökéletesen tájékozódhassanak és a nyert adatokat és forrásokat felhasználják. Az előadásoknak természetesen a hallgatók érdeklődéséhez és értelmi fokához kell igazodniok, azt azonban bátran rábizhatjuk az előadókra, hogy a rajtuk átszűrődött ismeretekből mennyit és hogyan közölnek hallgatóikkal.

Összeüdtünk a fejünket és nagyjában meg is állapodtunk már az előadandó tárgyakra nézve. Mondhatom, ezek a tárgyak mind rendkívül érdekesek. Szájjelzéstől rögtön közlök is egyet-mást arról, hogy mi mindent lehet majd tanulni a népakadémiákon.

Előadják a történelemből a szent korona történetét, ismertetik a vármegyék keletkezését, a telepítések törté-

netét, a nemzetiségi kérdést. Ismertetik a trianoni békeszerződést is.

Bevezetik a hallgatókat a magyar alkotmány, a megye és a község szervezetének ismeretébe.

Megismertetik és magyarázzák a fontosabb törvényeket, mint amilyenek a földreform, a gazdasági érdekvépviselet, az adóörvények s a kereskedelmi és örökösödési jogok a falu népet legközvetlenebbül érdeklő rendelkezései.

Ismertetik a régi és az új Magyarország és a környező államok politikai földrajzát, a különböző népek és nemzetek gazdasági törekvéseit.

Ismertetik a már bevált és nálunk is létesíthető különböző népjóléti és népvédelmi intézményeket, továbbá a máris rendelkezésre álló szakzerű és tudományos intézményeinket. Tájékoztatnak a szocializmus fejlődéséről.

Magyarázzák a csillagos ég és az időjárás jelenségeit, bevezetik a hallgatókat azokba a vegytani és fizikai ismeretekbe, amelyeknek házikörükben is lépten-nyomon hasznát vehetik; feltárják a szemnek láthatatlan baktériumok életét, amelyek benne vannak a talajban, benne vannak a levegőben és mérhetlen nagy szerepük van az emberiség életfolyására. Sor kerül az egészségügyi kérdésekre, amelyek ismerete alapján sokféle betegség ellen küzdhetünk és ezernyi gyermeket menthetünk meg az élethez.

Tanácsokat adnak lakóhelyek építéséről és berendezéséről. Ismertetik a takarékos építkezés korszerű formáit.

Ismertetik a magyar irodalom nagyságait.

Egész előadássorozatok fognak szólni a mezőgazdasági és az ipari termelés gyakorlati kérdéseiről.

Csak úgy kapásra ragadtam ki ezeket a tárgyköröket, jelezni kívánván, hogy az ismereteknek mily sokféle ágazatát ölelik fel a népakadémiai előadások. Ezeket, természetesen, ki kell bővítenünk és rendszerbe kell foglalnunk; az elv az lesz, hogy ne terheljük meg a hallgatókat sok elmélettel és minden ismeretkörből különösen azokat a vonatkozásokat közöljük, amelyeknek a falu népz társadalmi és gazdasági életében hasznát veheti. Mondanom sem kell, hogy a nemzet is hasznát akarja venni a tanításnak, miért is az előadásoknak a műveltség alapozó munkájával kapcsolatban, hazafias érzésű honpolgárok nevelésére kell irányulniok.

Ha még hozzáteszem, hogy mindenütt ott, ahol módját találjuk, igyekszünk az előadásokat szórakoztató és tanulságos vetítőképekkel is élénkíteni; előtünk áll a falusi népakadémiák egész jelentősége. Mélységes meggyőződésem, hogy ennél szebb, nemesebb és hasznosabb intézményt emberi elme ki nem gondolhatja. És a községek vezetői semmivel sem tehetnek jobb szolgálatot falujoknak és hazájuknak, mint azzal, ha a népművelés-

nek és a nemzeti nevelésnek ezeket a szerveit megteremtik. Tudjuk, a nép a kulturális mozgalmak iránt általában közömbös, de ha tapasztalja, hogy önző érdek nélkül foglalkoznak vele és a művelődésnek gyakorlati haszna van, akkor megtöltik majd az emberek az előadók szobáját és ott, ahol még nincs népakadémia, maga a nép fogja sürgetni ilyenek a létesítését. A kezdet nehéz, ám a siker bizonyos, mert ami szép és jó, annak okvetlenül győzni kell.

Egyelőre ennyiben tartottuk szükségesnek a falusi élet vezetőinek figyelmét a népakadémia tervezetére felhívni. Az előkészület folyik s remélhetően a «Falusi Szövetség» már a tél folyamán hozzákezdhet a kivitelhez. Egyszerre, természetesen, nem szervezhetjük be az egész országot, csak ott kívánunk létesíteni népakadémiát, ahol az eszme iránt melegebb érdeklődés mutatkozik.

Budapest, november 26.

BÚZA ÉS KENYÉR. Hónapok óta emelkedett a búza ára. Fölment egész 2700 koronáig métermázsánként. A nagy áremelkedést a gőzmalmok rögtön kibaszálták a liszt, a pékek pedig a kenyér árának éklelen fölbajtására. A szegény kenyérfogyasztók keserves panaszaiban törtek ki. Igazuk is volt. A liberális és vörös újságok göndörhajú cikkirői megsiettek lármát csapni az esetből s kit szidták volna mindezt: a «parasztot», aki drágítja a gabonát. Már belek óta mást se hall és olvas az ember, mint az «uzsorás termelők» kapzsiságáról szóló meséket s a falusi gazdák jólétéről szóló legendákat. Pedig nem is a termelők a hibásak még a búzadrágulásáért sem. Mit tebet az a falusi gazda róla, aki 900 koronáért adta el a gabonáját a nyáron, hogy most a kereskedők és börzianerek 2700—2500 koronát kapnak érte, szóval 1800—1600 koronát nyernek azon a terményen, amiért a gazda egész évi fáradozás után csak 900 koronát kapott?! No, de most esett a búza ára. Naponta 100 koronával lett olcsóbb a búza. S még olcsóbb lesz; mert jön az amerikai árú Kiváncsiak voltunk, hogy a malmok és a pékek most is úgy sietnek az áresést követni, mint előbb az áremelkedést. Dehogy is! A búza ára esik, de liszt és a kenyér ára marad. Ide üssön a tisztelt közéleti politika.

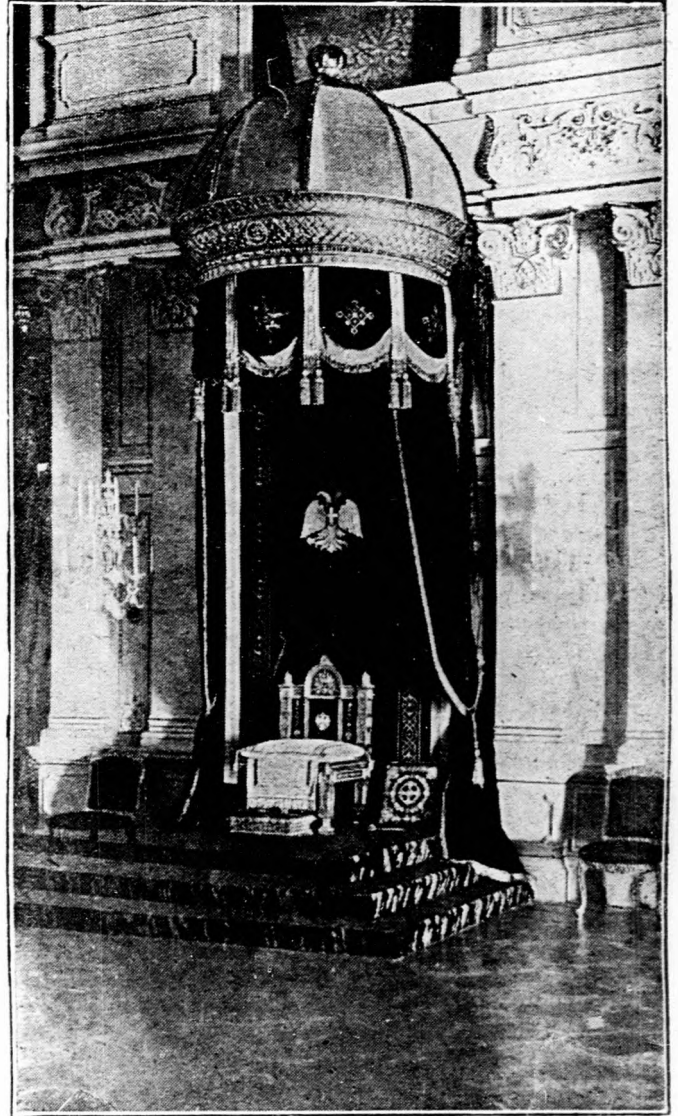
*

A DRAUSZENDUFT-GYEREKEK ESETE.

A Dob-utcában elfogtak egyszer a Drauszenduft Nathán két fiát, mert sokat költöttek. Tatájuk nyaralt a gyűjtőfogadásban a velszületelt csalási bibából kifolyólag, ők pedig egész nap csavarogtak. Mégis dobáltak a pénzt. A rendőrség faggatására végre bevalóiták, hogy ők mezőgazdasági foglalkozást üznek. Ez pedig abból áll, hogy az angol-park egyik sátrában esténként szarvasmarhának öltöznek föl s bögnek a publikum mulattatására. Az egyik a bika gerincét s két bátsó lábát alkotja, a másik a bika fejét, nyakát s két első lábát. A bizsékerly publikum azt gondolván, hogy igazi bika komédiázik ott, szörnyen tapsol az esetnek s ez hoz — sok pénzt Nathán fiainak. Ez az eset jut eszünkbe, mikor egyik olvasónk levelét olvassuk. Mikor a vörös ugar, vagy hogy is hívják, újságot olvasta, azt gondolta, hogy igazi falusi néplappal van dolga. Szörnyen tetszett neki az agaskodása. De nagyott csalódott, mikor megtudta, hogy dob-utcai leányok csinálják s csak ulánozzák a falusi bangot. A Drauszenduftok most új foglalkozást kerestek. Ez is agrár dolog. S szó, ami szó, sok pénzt hoz nekik, míg a közönség rá nem jön — hogy fölülletik, mert a bika nem igazi, csak amolyan kóser.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Miután *Belblen* István gróf miniszterelnök Horthy Miklós kormányzónak benyújtotta a kormány lemondását, a kormányzó megkezdte a kibontakozás tárgyában a vezető politikusok kihallgatását. Az államfő dolgozószobájában egymásután jelentek meg a kormányt támogató pártok vezérei.

Sándor szerb király nemrégiben tért haza Párisból hazájába és az ország alkotmányára az esküt már le is tette. Koronázása nemsokára meglesz. Képünk a szerb trónt mutatja be.

Horthy Miklós meghallgatta nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter véleményét a politikai helyzetről.

A kisgazdapárt vezéréen kívül kihallgatásra kapott meghívót Gaal Gaszton a nemzetgyűlés elnöke, Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter, Mayer János államtitkár, a kisgada- és földművespárt elnöke, sokorópátkai Szabó István volt kisgazdapárti miniszter, Bottlik József a nemzetgyűlés alelnöke, továbbá Lukovich Aladár a nemzetgyűlés háznagya, Rubinek István, Schandl Károly, Vasady-

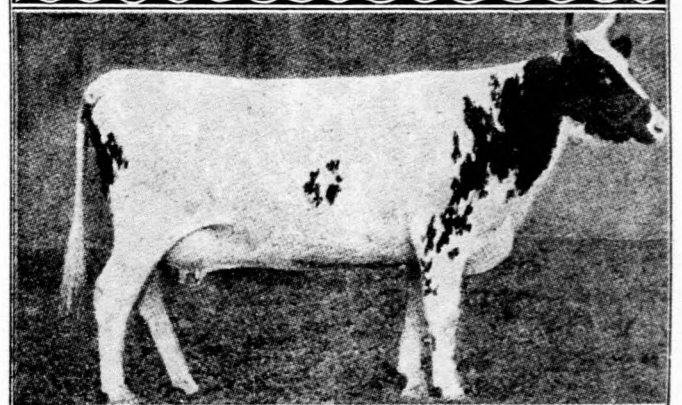
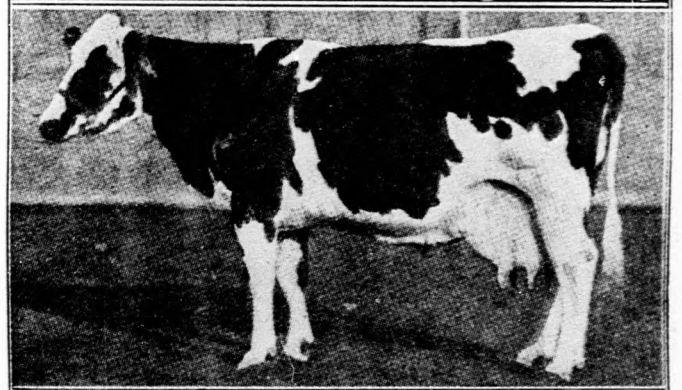
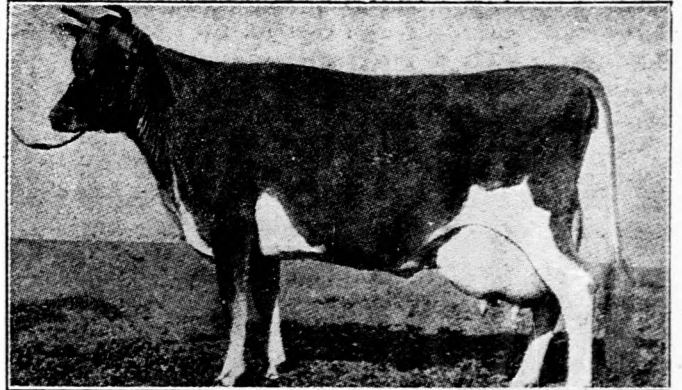
Ismervén most már a drótféreg fejlődését és életmódját, kérdés, miként védekezhetünk a kártevő ellen. Kicsiben — kertgazdaságban — úgy irtják a drótférget, hogy felszelelt burgonyát, melyet a drótféreg igen szeret, raknak ki a fertőzött ágvakra. A drótféreg belehúzdik s a burgonyával elpusztítható. Ismételt eljárással a föld így teljesen megtisztítható a drótféregől. Nagyban azonban ez az irtási mód keresztülvihetetlen, részben a sok munka, részben a nagy költségek miatt, mit a védekezési mód igényelne. Ezért nagyban, szántóföldön, úgy védekezünk, hogy arra törekszünk, miszerint a drótférget, illetve pattanóbogarat szántóinktól lehetőleg távol tartjuk, hogy így a fertőzést eleve megakadályozzuk. Ha pedig a földben már benn van a drótféreg, minden eszközzel azon kell lennünk, hogy kártételt csökkentsük.

Hogy miként lehet a drótférget szántóinktól távol tartani, arra életmódja ad útmutatást; a bogár főrajzásának idején, tehát nyár derekán, nem szabad szántóinknak gyomosoknak lenniök, így ott a bogár petéinek lerakására nem talál alkalmas helyet, kénytelen másfelé vándorolni s azon helyeken lerakni petéit, hol a drótféreg nem árt. Hogy tehát célunkat elérjük, nem szabad megtűrünk, hogy nyáron, aratás után kapásaink — tengeri, burgonya, répa — elgyomosodjanak; a tarlót azonnal fel kell törnünk; gyomosme-gyékét, barázdákat ne tőrjünk meg, az ugar pedig, ha már kénytelenek voltunk ilyen tanyát hagyni, legyen tenyleg az, ne pedig gyomkultúra. Ha ezen szabályokat pontosan s következetesen betartjuk, földjeinket a fertőzéstől megóvhatjuk.

Ha pedig a földben már benn van a drótféreg, állandó küzdelemmel azon kell lennünk, hogy kártételt csökkentsük. Így elsősorban, ha már kénytelenek vagyunk ilyen fertőzött földekbe vetni, vetés előtt 2–3 héten keresztül naponta járassuk azt végig disznainkkal. A disznónak a drótféreg csemege s ha nem is fogja a földet tőle teljesen megtisztítani, nagyon sokat elpusztít belőle s a kártétel csekélyebb lesz. A vetésnél fontos, hogy ez esetben a rendesnél több vetőmagot használjunk, a vetés így sűrűbb lesz s a kártétel kevésbé érezhető, mert jut a drótféregnek és marad a gazdának is. A vetés a rendesnél sekélyebb legyen, mert ezáltal rövidebb lesz a növények földalatti szára s a drótféreg inkább a gyökereken rágcsál; már pedig az elvágott gyökér, ha a növény megsínyli is, pótolható, míg ha a drótféreg a szárt rágja el, a növény menthetetlenül elpusztul. A modern talajművelés a hengert általában nem igen szereti, ha azonban drótféregtől fertőzött talajba kellett vetnünk, a vetés utáni hengerezés helyén való, még pedig minél nehezebb hengerral. A hengerezés folytán a talaj felső rétege erősen összetömődik, a drótféreg benne mozogni nehezen tud s a mélyebb rétegekre szorul, hol csak a gyökerekben tehet kárt. A gabonavetés tavaszi fogasolása s lehengerezése ugyanilyen okból szintén fontos. Igen sokat segíthetünk végül még, ha drótféregtől fertőzött here után olyan növényt vetünk, mely nyáron korán aratható (tavaszi borsó, őszi repce stb.) s utána a földet ismételt szántjuk és boronáljuk, miáltal sok drótféreg a felületre kerül s itt a forró napsugaraknak kitéve elpusztul.

Mint látjuk, a küzdelem a drótféreg ellen nehéz és főleg kitartást s lankadatlan munkát igényel. A védelmi s irtási munkálatok azonban egybeesnek azzal, amit a gazdatól az észszerű gazdálkodás egyébként is megkövetel, mi egy nyomós okkal több, hogy azokat el ne hanyagoljuk.

Kiváló amerikai tejelő marhák.

1. Jersey tehén.
2. Guernsey tehén.
3. Holstein-Friez tehén.
4. Ayrshire-tehén.

KIVÁLÓ AMERIKAI TEJELŐ-MARHÁK. (Képekkel.)

Az amerikai gazdák átvitték a tengeren Európából a legjobban tejelő fajtákat és gondos kiválasztással, ápolással, takarmányozással oly egyedeket neveltek, amelyeket megirigyel tőlük a vén Európa, mert 5,000—8,000—10,000 litert is adnak évente. Az első kép egy jersey tehenet mutat be, melynek hazája egy Angolország melletti sziget s mely világhírre tett szert azzal, hogy kétszer oly zsíros tejet ad, mint más marhafajták. Tejtermelésben méltó párja a guernsey, melyet ugyancsak egy Anglia melletti szigetről vittek át Amerikába. Kitérő híre vergődött a nagyobb testű holstein-friez is, melynek hazája Németország és a skót származású ayrshire.

A SZÁJ- ÉS KÖRÖMFÁJÁSOS ÁLLATOK KEZELÉSE.

A száj- és körömfájás ellen hatásos orvosságot vagy ojtóanyagot még nem találtak. A betegek ápolásánál arra kell törekedni, hogy a betegségen mielőbb átessenek és szövődmények, utóbajok ne álljanak elő. Szájfájás esetén nyáron friss fűvet, télen korpát és lisztes ivókat kell a betegeknek nyújtani, mert durvább takarmányt felvenni nem hajlandók és úgy lesóványodnak: a tehenek elspadnak, a göbölők elvesztik húsukat, az ökrök túlságosan elgyengülnek s még a gyógyulás után se lehet őket befogni. A beteg lábvégeket tisztán és szárazon kell tartani, ezért mindig bő és száraz alom legyen alattuk, a sebet pedig fakáránnyal, kreolinkénccsel kell bekenni vagy valamely hintóporral (kékgálic, tölgyfakéregpor, tannoform) behinteni, hogy a felületen sebek ne fájuljanak el időlt köröm-, ízületi gyulladásokká. A tőgyet naponta többször gyengéden ki kell fejni s bőrét cinkkenccsel kengetni. Ha ezt elmulasztjuk, esetleg teljesen elapad a tőgy vagy «siket»-ek maradnak egyes bimbók.

Kép elszakított területeinkről.

Nagyszombat (ez időszert cseh megszállás alatt) az a szoba, ahol annak idején Nagy Lajos magyar király lakott.

A BESAVANYÍTÁS sikerének — akár emberi fogyasztásra szánt káposztáról, akár állatok számára konzervált csalámdéről, répaevélről stb. van szó — főfeltétele az, hogy a besavanyítandó anyag közül a levegőt kiszorítsuk. Ezért a tiprások megterhelés soha se lehet túlságos mérvű! Csak levegő hiányában élnek a tejsavbaktériumok, már pedig az állatok termelt tejsav lesz szükséges ahhoz, hogy elnyomja a kellemetlen, penetráns szagot árasztó (caitszagú) vajsavbaktériumokat, a csipős anyagot termelő ecetsavbaktériumokat, a rothadási baktériumokat és penészgombákat. Innen van az, hogy a kellőleg le nem tiport, üreges takarmány megrothad vagy megpenészesedik. A levegő kiszorítása csak akkor sikerül, ha az egyes takarmányokat a besavanyítás előtt elaprózzuk (gyalulás, szecskázás), a száraz anyagot (kukoricaszár) pedig emellett még meg is nedvesítjük. A rothadásra hajlamos fagyott burgonyát és répát előbb párolni szokták és a romló részeket belőlük kivagdosni Kisebb mennyiségű takarmány, pl. sörtrörköly, szőlőlomb savanyításra igen jó szolgálatot tesznek a hordók, illetőleg kádak. Nagybőrt tömeget kazalban raknak össze és 1 m. vastag földréteggel terhelnek meg. Mint-hogy azonban az ilyen kazlak széle 20—30 cm. szélességben elromlik, még célszerűbb a veremben való besavanyítás. Altalajvíztől mentes helyre ásott, 2 m. mély, 3 m. széles veremben, 1 m. vastagságú földdel megterhelt takarmány igen jól áll. Aránvlag csekély veszteséggel A földtakarón keletkezett repedéseket újra gondosan be kell tölteni. Az erjedés ilven előkészítés után 6—8 hét alatt véget ér, mikor is kezdhető a takarmány feletetése. A sikerült savanyú takarmány gvenge, nem kellemetlen szagú és szívesen fogyasztják azt úgy a szarvasmarha, mint a juh és sertés. Besavanyítás útján lehet konzerválni a csalamidét, cukorrépafejet, elfagyott rént, cukorgyári szeletet, burgonyarostot, sörtrörkölyt, kukoricaszárat, a gyengén megpenészesedett zöldtakarmányt, burgonyaszárát, szőlőlombot stb.

TANÁCSADÓ

Ismételten kérjük olvasóinkat, hogy nevüket és lakhelyüket pontosan írják meg. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

KÉRDÉS. *A vörösk által elvett vadászfegyveremet hol kaphatnám vissza? (Kecskemét.)* — FELELET. Ez iránt a lépéseket a városházánál kell megtenni.

KÉRDÉS. *Jó Szó, Magyar Vöröskereszt és Bazilika sorjegyeim nyertek-e? (Kőrösladány.)* — FELELET. Sorjegyeit eddig nem húzták ki. Sorhúzási jegyzéket Beiföld és Tarsa bahnáz Budapest, Károly-körtút 1. szám, ad ki.

KÉRDÉS. *Olasz Vöröskereszt sorjegyeim nyertek-e? (3298. előfizető, Baja.)* — FELELET. Sorjegyei nem nyertek.

KÉRDÉS. *Egereklől megrágott ezerkoronás bankjegyeimet beváltják-e levonás nélkül? (K. Gy., Szarvas.)* — FELELET. Ha a megrágott bankok magyar belyegzésűek, akkor azokat az Osztrák-Magyar Bank a hiányzó résznek megfelelő érték levonásával beváltja. Ha a bankok magyar belyegzővel nincsenek lepecsételve, úgy azokat sehol sem váltják be.

KÉRDÉS. *Szentiványi Szász Tihomér Kosmetika című könyve mennyibe kerül? (M. Szidónia.)* — FELELET. A könyvet 115 koronáért postadíjmentesen küldi meg kiadóhivatalunk.

KÉRDÉS. *Olasz, német, francia, horvát nyelvtan, amelyekben az idegen szavak kiejtése is ki van írva, mennyibe kerül? Hol vannak a legnagyobb szőlőoltvány telepek? Melyik a legkorábban érő szőlőfaj? Van-e könyv, amely a szőlő kezelését és beleségeit ismerteti? (Előfizető, Porog.)* — FELELET: A Schenk-féle nyelvtanokat kiadóhivatalunkban postadíj nélkül 19-80 koronáért beszerezheti. Állami szőlőtelep helyei: Eger, Tarcza, Kecskemét, Magánszőlőtelepek: Mathiás János (Kecskemét, Katonatelepek) és Ungváry László R. T. (Czegléd) Legkorábban érő szőlőfaj a «Csabagyöngye». *Varga Imre «Gyakorlati Szőlőművelés»* című könyve kiadóhivatalunkban beszerezhető.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Pályázatunk határidejét meghosszabbítottuk.

A pályázatunkra érkező munkák beküldésének határidejét eredetileg november hó 20-ában állapítottuk meg. Mivel azonban a határidő lejártá után is sok pályamunka érkezett és ezeket pár napos késés miatt nem akarjuk kizárni a versenyből, továbbá, hogy módot nyújtsunk a részvételre új olvasóinknak is: közöljük, hogy pályamunkákat

december hó 15-éig fogadjunk el.

A pályázat eredményét pedig — eredeti tervünkhöz hiven — karácsonyi számunkban közöljük.

Új elbeszélésünk.

Tárnai Istvánnak gyönyörű magyar elbeszélése, a „Szivárúny» mai számunkban véget ért.

Következő elbeszélésünk írója: **Zsoldos László**, a magyar írók egyik legjobbjá, aki ezideig számos pompás regénnyel és nagyon sok szebbnél szebb elbeszéléssel gazdagította irodalmunkat.

A nagy Láthatatlan-t — ez a címe legújabb munkájának — a „Vasárnap" számára írta a kitűnő író, szabadon szárnyal benne költői képzelete, nagyszerű jellemző ereje és kitűnő meseszövedő képessége. Bizonyosak vagyunk abban, hogy olvasóink egyre fokozódó érdeklődéssel és kíváncsi türelmetlenséggel fogják várni az egymást követő folytatásokat.

A nagy Láthatatlan-hoz Gebhardt Tibor, a „Vasárnap" jeles rajzolóművésze megkapó illusztrációkat készített.

Az új elbeszélés közlését jövő heti számunkban kezdjük el.

FELHÍVÁS A NEMZETI HADSEREGBE VALÓ ÖNKENTES BELÉPÉSRE. Tudvalevő, hogy a békeszerződés haderőnk kiegészítését önkéntes jelentkezés útján írja elő. A honvédelmi miniszter ezért felhívja a férfiakosságot a hadseregbe való önkéntes belépésre. Természetesen a legeszkélyebb mértékben sem érinti ez az intézkedés a hadkötelezettségre vonatkozó törvényeink érvényességét. A rendelet szerint legénységi minőségben teljesítendő 12 évi tényleges szolgálatra vétetnek feljelentkezők. Részletes felvételi feltételek bármely községi előljárósnál, járási főszolgabírónál (városi katonai ügyosztályban) vagy alispáni hivatalnál nyerhetők.

1922 JÚLIUSÁIG NEM VÁNDOROLHAT BE TÖBB MAGYAR AMERIKÁBA. 1921 július 1-től 1922 június 30-ig 5535 magyar vándorolhatott be Amerikába az ottani törvények szerint. Mivel ez a létszám most betelt, az Egyesült-Államok kormánya intézkedett, hogy mindazok, akik a létszámon felül érkeznek Amerikába, azonnal szállítassanak vissza Európába. Ráday Gedeon gróf belügyminiszter ezért felhívja az útlevelkiállító hatóságokat, hogy az útlevelért folyamodókat erre figyelmeztessék és kioktassák, mert megtörténbelik, hogy most kiadott útlevelük érvénye lejár addigra, amikor már ismét akadálytalanul eljuthatnának Amerikába és ezzel kárba vesz a vizum megszerzéséért lefizetett tekintélyes összegű díj is.

A «Vasárnap» legfitalabb olvasója.

(Beküldte: Tabajdy üzletvezető, Baracska.)

JEGYZŐK ORSZÁGOS GYŰLÉSE. A Községi és Körtjegyzők Országos Központi Egyesülete a vármegyházán évi rendes közgyűlését tartotta az elmúlt heten. A közgyűlésen megjelentek Csonkamagyarország összes vármegyéinek kiküldöttei. Az ülést Morvay János elnök nyitotta meg. Ezután Terslyánszky Kálmán helyettes belügyi államtitkár átadta a belügyminiszter üdvözlését, majd meleg szavakkal méltatta a jegyzők testületét. Kóncz János határozati javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, amelyben kérte, hogy Tisza István emléket mindenkor koszorúval tiszteljék meg. Ezután Rákosi Jenő Tisza Istvánról emlékeztető beszédben. A következő szónok Bruttler János, Somogy vármegye kiküldöttje volt, aki köszöntötte Rákosit. Morvay elnök Tisza István emléket őrző indítványt ezután elfogadottnak nyilvánította. Jeszenszky Kálmán után Szegedy Albert, a pest megyei jegyzőegyesület tiszteletbeli elnöke a közgyűlés államosítása mellett foglalt állást. A közgyűlés a kormányhoz feliratot intézett, amelyben kéri a belyetesként alkalmazott jegyzők és községi alkalmazottak állami segélyének teljes és a szolgálatbalépés napjától számított kiutalását. Ezután egyhangúlag az egyesület dísztagjává választották Apponyi Albert grófot. Végül megejtették a részletes tisztújítást.

NAGY OFFENZIVA INDUL MEG TAVASZSZAL SZOVJET-OROSZORSZÁG ELLEN. A tavaszszal, a tél folyamán valószínűleg igen erősen meggyöngyülő bolsevizmus letörésére, nyugairól nagyszabású offenzíva fog megindulni. Az általános támadásra a nagyhatalmak részéről a kezdeményező lépéseket, valamint a szükséges anyagi és erkölcsi támogatást Franciaország fogja szolgáltatni. Az offenzíva megkezdésére a francia kormány a lengyeleket, cseheket és ukránokat nyerte meg. Állítólag tárgyalások folynak ezirányban Romániával is, azonban Románia még ez idő szerint nem hajlandó magát a támadásra elhatározni. Az egyesített hadseregeknek fővezére — terb szerint — egy francia tábornok lesz.

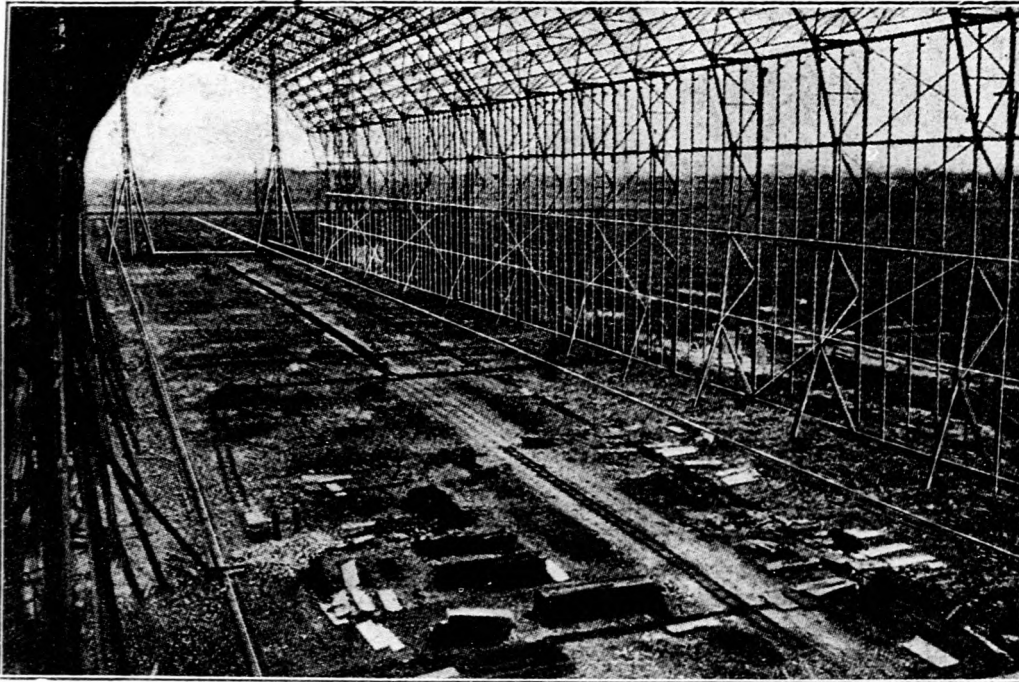
SVÁJCBAN TÖRVÉNYJAVASLAT KÉSZÜL A PÁLINKAJAVÁS ELTILTÁSÁRA. Svájcban a pálinka fogyasztásának eltiltására törvényjavaslatot kezdeményeztek. A svájci szavazóknak most dönteniük kell abban a kérdésben, vajjon a községeket vagy a kantonokat megkérdezzék-e a pálinka gyártásának és áruba bocsátásának eltiltása ügyében.

A WASHINGTONI LESZERELÉSI ÉRTEKEZLET. Az elmúlt vasárnap nyitotta meg *Harding* elnök Washingtonban a leszerelési értekezletet. Az elnök megnyitó beszéde után *Hughes* államtitkár terjesztette be a leszerelési javaslatot. A javaslat szerint elsőosztályú tengerészeti egységet a legközelebbi tíz év folyamán nem szabad vízrebocsátani. Az egyes államoknál az értekezlet megállapítja a hadihajóhad úrtartalmát. Angolország és az Egyesült-Államok hajóhadának úrtartalmát 500.000 tonnában, Japánét 300.000 tonnában állapítanak meg, míg Franciaország és Olaszország hajóterét az értekezlet később fogja megállapítani. Ezek szerint az ezen túlmenő többletet, ami az Egyesült-Államoknál 618.000 tonnát, Angliánál 583.000 tonnát, Japánnál pedig 17 nagy hajóegységet tesz ki, *baladéktalanul meg kellene semmisíteni.* Az Egyesült-Államok harminc hajót áldoznának

ELŐFIZETÉS — JÖVENDŐMONDÁSRA. A bukaresti lapokban a jövendőmondók hirdetései egymást érik. Ezek között a legfeljebb «*Ac első román jövendőmondó*»: *Savoescu*, aki az aláírással ellátott «*előfizetési meghirdetéseket*» is közli. Az egyik előfizető azt írja *Savoescunak*: «*Miután a folyó évi szeptember hóra küldött és napokra szóló jövendőlései túlyomó részben beteljesedtek, az előfizetést további ötven napra meghosszabbítom*» Azt hisszük, ezek után nem nagyon kell bizonyítgatnunk, minő kulturfokon áll az oláh nép.

— OROSZLÁNVADÁSZÁS AUTÓRÓL. Egy amerikai ember az oroszlanvadászás terén azzal az újítással élt, hogy *autóról lőtt le öt oroszlant.* A modern oroszlanvadász *Fiederick R. Babcock* chikágói ügyvéd, aki Afrikából hazatérve, a vadászatról a következőket mondta el egyik amerikai lap munkatársának: *Az autó közelében csaltékül egy zebrát kötöttünk ki. Nemsokára jött egy oroszlan. Mi a vezetővel teljesen mozdulatlanok maradtunk s mikor az oroszlan a zebra felé közeledett, az autó reflektorait hirtelen hátrányítottuk. Az oroszlan meglepődve ütötte fel a fejét, egy pillanatig megzavarodva, elvakítva, félig mintegy elkábítva állott ott a teljes megvilágításban. Ekkor lőttem. Nem volt nehéz eltalálni. Ugyanígy még négy oroszlant lőttünk. *Ac erős fény megszűnt, megfélemlíti és kevés időre tehetelenné teszi az erős állatot.**

HARMINC ESZTENDEIG KERESTE A LEÁNYÁT. Egy philadelphiai lakos — olvassuk egyik amerikai lapban — nem kevesebb, mint harminc esztendőig kereste eltűnt leányát, míg végre most rátalált. A leány hat esztendőskorában tűnt el a szülői házból. Apja azért kereste olyan álhathatosan gyermekét, mert egy nagybácsi ötszázezer dollárt hagyott rá. A leány most asszony s öt gyermek anyja. Nem csekély lehet a szülő és a leány boldogsága, mert harminc esztendei elszakítás után nem megvetendő dolog az ötszázezer dollár sém.

A Berlin melletti léghajó-csarnok elpusztítása.

A békeszerződés értelmében mostanában rombolták le a háborús német Zeppelinek csarnokát. A rombolás a német birodalomnak sok milliós kárt okozott.

fel, Angliára tizenkilenc és Japánra tizenhét hadihajó esne. Az értekezleten résztvevő államok képviselői bizottsági üléseken foglalkoznak *Hughes* javaslatával. Ezek az ülések titkosak. Úgy látszik azonban, hogy a javaslatot minden állam elfogadja megfelelő módosítással.

ELLÁTÁSI ELŐLEG A HADIÖZVEGYEKNEK ÉS ÁRVÁKNAK. A népjóléti minisztérium rendelete szerint minden igényjogosult nem hivatásos katonai hátramaradt törvényes hadiözvegynek, aki részére a katonai ellátást még nem állapították meg, havonta a havi nyugdíjösszegnek megfelelően 60 és minden ugyanilyen hadiárvának havonta 12 korona folyótólalagos ellátási előlegét folyó évi augusztus hó 1-től kezdődőleg folyósítani kell. Az 1918 november 1-je óta s egyáltalán az odahaza elhalálozott nem hivatásos katonai egyének hátramaradottainak ellátási előleg nem folyósítható, hanem ezekről külön ellátási kimutatások készíthetők és soronkívüli jelzéssel ellátva, a minisztériumhoz felterjesztendők. Az ezen időpontig kétségtelenül a harctéren eltűntek reuszoruló törvényes hátramaradottai részére ellátási előleg ugyancsak folyósítandó. Az eltűnés igazolására a katonai okmány nem okvetlenül szükséges.

GYÓZÓDJÓN MEG azután beszéljen ismerőseinek arról, hogy Sternberg zenepalotájában, Rákóczi-út 60, minden zenekari és műkedvelő hangszer megalkatrész (húr stb.) a legjobb és legolcsóbb,

AMERIKÁBAN CSAK EGY CSUNYA NŐ VAN. New-Yorkban egy *Sons* nevű kisasszony meg akarta alakítani a «*csunya hölgyek egyesületét*». A terv azonban nem sikerült, mert *egy nő sem jelentkezett, vagyis egy nő sem ismerte el magát csunyának.* Egy newyorki lap munkatársa megkérdezte *Sons* kisasszonyt, mi volt vállalkozásának programja és minek tulajdonítja az amerikai csunya nők részvételenségét. A kudarcot vallott hölgy válaszában panaszkodott, hogy a *férfiak a csunya nőkkel szemben nem olyan loagiarak, mint a csinos szép hölgyekkel szemben.* De, ha a csunya nők egyesületbe tömörültek volna, kiküzdhetnék volna a férfiak köteles udvariasságát. «*Nálunk azonban, úgy látszik, nincs csunya nő, csak én is*» — fejezte be a beszélgetést *Sons* kisasszony lemondóan.

KILENC SZÁZ MÉRTFÖLDES ORSZÁGUTAT ÉPÍTETEK AZ AMERIKAI KINÁBAN. Az *Amerikai Vörös Kereszt* kínai kirendeltsége most fejezte be segélyakcióját, amelynek örök nyoma maradt a birodalomban. Az *Amerikai Vörös Kereszt* ugyanis az éhező kínaiak segítésére legjobb módnak azt találta, hogy a tömegeket munkához juttatja és munkájukat élelmiszerttel fizeti meg. Ezért a kirendeltség egy 900 mérföldes országot építetett *Kinában, melynek építésénél 300.000 éhező kínait foglalkoztatott.*

SZIVÁRVÁNY

ELBESZÉLÉS
IRTA: TÁRNAI ISTVÁN

(11. folytatás)

— Idesapám, nízze, a kicsi testvérem!

Ezt még Pista az ajtó nyílásában kiáltotta, de a másik pillanatban Panni már odaszökött és ki-

tépte a kislány kezét a fiúból.

— Méssz ki vele mindjárt! Edes anyám vigye ki ezt a gyereket! Miért ereszti be ide?

Bosszus volt a hangja, ahogy az anyja után kiáltott. István azonban elébe állott.

— Hadd csak no! Hozd csak ide kis fiam! Kicsoda-e?

Pista odavitte a kislányt, aki rátámaszkodott az István térdére, azután nagy bizalmasan felnyújtotta neki a bábuját. Úgy látszik az első szemle jól sült el, hogy rámerre bízni a féltett kincset. Panni ott reszketett még mindig az ajtó mellett. Hátha csak ugyan megöli...? Nem is a gyereket féltette, de az embert, hogy bűnbe talál esni.

— Kicsoda-e?

— Hát ki volna? Az én kis testvérem.

— És én ki vagyok néki?

— Ejnye, de furcsákat kérdez! Hát, ha kend nekem az idesapám, akkor neki is az idesapja. Vagy nem?

István mosolyogva bólintott.

— Igen, az édesapja vagyok.

Panniiban kezdett megnyugodni a lélek. Valami halvány reménység pirkadott benne, mint a téli hajnal. A kislány az asztalon lévő pohár után nyúlt. István odaadta néki. Tartotta is míg ivott, csak annyit, mint egy madárka a parak felett való röptében. A gyermek azután őt is unszolta, hogy már most hadd igyék ő is. István elvette a poharat s vígan ráköszöntötte a kicsire.

— Az egészségedre, kedves! — Ki is hajtotta fenékgig.

Panninak tele volt a szeme könnyel, de ezek a cseppek már nem égették, mint a többi, a keserűség gyöngyei. Halkan, alig remélve kérdezte:

— István, úgy-e nem mén el?

— Na, azt nem mondom...

— De megteríthetem az asztalt, úgy-e?

— Na, azt se mondtam...

Pista rendelkezni kezdett.

— És idesapámnak a Gábor bácsi poharát, meg az ü tányérját adja.

Panni elpirult, nem szólt, de a gyerek tovább erőszakoskodott.

— Igen, az ü poharát adja idesapámnak.

— Hallgass már, te kis kelep!

— Hát tedd meg már a kedvét, hadd legyen meg az akarata.

Ezt István mondta.

Panni mosolygott. Csak mint a bágyadt nap az őszi ködön át. Közben terített, míg István a kislányt dédelgette.

— Mindig is az történt, amit ő akart.

Most Katonkáné jött be. Valahol a faluban járt. Sirt, a kötényével szárítgatta a könnyeit, de azok csak ömlöttek. Más sírás volt ez a csendes, fájdalmasabb, igazibb, mint amikor nagylármával szokott öbégatni.

István mosolyogva szólt rá. Ő már más könnyén is tudott mosolyogni, amióta az ő ege derülni kezdett.

— Hát kend meg mit itatja az egereket?

Katonkáné alig tudott szólni. Pannihoz mondta:

— Most gyűtt a sürgöny a községházára, hogy a nagy offencivában Gábor elesett.

Panni megtántorodott. Azután megmeredt, mintha kőből lett volna kifaragva. Nem is hallatszott a hang az ajkán, amikor sóhajtott.

— Elesett?

— A szívébe ment a golyó, amikor rohamjuk volt.

— Eleseit?

Csak nézett maga elé. A két szeme könnytelenül meredt, a két karja élet nélkül csüngött alá, az arca meg olyan sápadt volt, mint a tej. István nézte ezt a testet öltött fájdalmat s megértette, mi megy végbe abban a meggyötört lélekben.

Temetés van benne. Edes emlékek, bánatos szerelmek, nem remélt remények gyászos temetése. Ezeknek a sírdombjából kell kihajtani az ő boldogság fájának. A boldogság pedig olyan növény, amit palánta korában könnyel kell öntözni. Felállt az asztaltól, átkarolta az asszonyt, odavezette a székhez, nehogy összeessen.

— Sírjál, lelkem, csak sírjál. Sírj ki magad, hadd könnyebbüljön meg a lelked. Hiszen őt is igaz szívvél szeretted. Es ő meg is érdemelte, hogy szeressed.

Felszakította a szava a könnyek zsilipjét, odaborult az asztalra az asszony és folytak a sós cseppek, előbb a keserűségé, azután a megnyugvásé s lassan felengedett a bánata, mint a tél fagyja a meleg napsugárban. István felemelte a kislányt a balkarjára, a jobb kezével simogatta a búzaszínű haját. Az meg átkarolta a nyakát a maga két kis karjával és hamvas arcát odaszorította az ő Szibéria szelétől kicserzett arcához.

István jobban ölelte magához az asszonyát.

— Te meg kicsi árvám, ne légy árva egyetlen percig sem. Leszek én az apád. Ő volt az én gyerekemnek az édesapja, leszek én gyámola az övének.

Katonkáné sirdogált. Pista odahúzódott melléje. Panni összekulcsolta a két kezét, mintha imádkozna valami csak maga látott oltárkép előtt.

— És a képét tegyék vissza, oda, ahol volt. Az enyém mellé. Jó helyen van az ott.

Panni felszökött, odavetette magát az ura elé, átkarolta a térdét.

— Én csókolni fogom magának még a lába nyomát is.

István a szabad karjával felölelte magához az asszonyt és odaszorította a szívéhez. Így nyitott rájuk Szélpálné, még mindig a selyem ruhában. Csodálkozva állott a csoport előtt, alig lett ura a szavának.

— Nem győztelek várni édes fiam. Magam jöttem érte. Az asztalon az étel.

István mosolyogva nézett az anyjára, de a hangja komoly volt és boldogság csengett benne.

— Köszönöm a fáradozását édes anyám, de én már csak itthon vacsorálok.

Szélpálné csodálkozva nézett, mintha nem jól hallotta volna.

— Itthon-e? Jól hallottam-e? Pedig csirkepaprikás lesz vacsorára, új krumplival.

Pista közbe kottyant.

— Nálunk is az lesz.

István jobban ölelte magához az asszonyát.

— Aztán azt Panni nagyon jól tudja készíteni. Szélpálné csak nézett. A keze remegve gyúrte a zsebkendőjét.

— Ugy-e? Hát úgy is jó.

Azzal sarkon fordult és úgy elszelelt, hogy a Virág Antiné remeke, a barna selyem ruha, csakúgy suhogott utána.

István pedig odafordult Katonkánéhoz:

— De most már ozt hozzák azt a vacsorát, mert nagyon ehethém vagyok a Panni főztijből.

REJTVÉNY

Beküldte: Diószegi Sándor, Báránd.

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 31-ik számunkban közöljük.

A 45-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

«Tűzön vízen keresztül.»

Megejtették: Bankó György, Horváth János, Godzsár Pál és Gáspár, ifj. Boján Imre, Kürt János, Stocher Kálmán, ifj. Nagy Sándor, Baráth Miklós, Horváth Károly, Csizmadia Mariska, ifj. Nagy Pál, Nyíri Gyula, Sípós István, Köböl Ferenc, Rozlozsnik János, Kiss János, id. Boross Pál, Király Lajos, Pető Kálmán, Nagy László, ifj. Szántó Sándor Ritecz János, Trenyik István, Hohhe Lajos, Soós Lajos, Szűcs Lajos, Vedródy Gusztáv, Szabadszállási Hangya személyzet, ifj. Opauszky Pál, Szobek Lóránd, Kulcsár Gizike, ifj. Szántó István, Birke Ferenc, ifj. Ritecz István, ifj. Spissák János, ifj. Józsa Lajos, ifj. Ferencz János, Sumi Ferenc és Mariska, Gere Piroksa és Erzsike, Sz. Máté Lajos, Mile József, Konyeczky Antalné.

Jutalomkönyvet nyertek: Konyeczky Antalné (Kőröslarcsa), Horváth János és Juliska (Ötömös), ifj. Opauszky Pál (Békéscsaba), Kulcsár Gizike (Csorvás), Soós Lajos (Szentés), ifj. Szántó Sándor (Tépe), Birke Ferenc (Kisvárda), ifj. Szántó István (Tápiószéle), Köböl Ferenc (Nagykamarás), Józsa Lajos (Tiszaderris).

A 46-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

ELSŐ MAGYAR HANGSZERGYÁR STOWASSER

kir. udvari szállító
BUDAPEST,
II., Lánchíd-u. 5.
Általánosan elismert
legjobb világhírű
hangszerek és
hurok.
Legnagyobb gyár.
javítások és
hangolásokban
megbízható munkák.

HA FÖLDHÖZ AKAR JUTNI!

hozassa meg még ma kiadóhivatalunk útján a
Hogyan lehet földhöz jutni? c. föld-
birtok reformtörv. magyarázatot ára **K 12** és a
**Földbirtok reformtörvény végrehaj-
tási utasítását** ára ... **K 10**
és az **UJ BARÁZDA** és **VASÁRNAP** által
10 koronányi önköltségi áron kiadott ker-
vény úrlapot, töltsé azt ki és küldje azt be
az **UJ BARÁZDA** szerkesztőségébe. Ez az
egyetlen módja annak, hogy köz-
élemben sikerrel megindíthassa a földreform végrehajtását.

Értékes, szép és olcsó ajándékok!

Katholikus imakönyvek:

Mennyel kulus. Imádságos könyv korosabb katolikus hívők számára, papírkötésben	55.—
Ugyanaz, párnázott papírkötésben	75.—
Ugyanaz, bőrutánzat	110.—
Mennyel manna. Istenert epedő lelkek táplálására. Imádságos és énekeskönyv papírkötésben	55.—
Ugyanaz, bőrutánzat	110.—
Hajadonok őrzőangyala. Imádságos könyv papírkötésben	55.—
Ugyanaz párnázott papírkötésben	75.—
Ugyanaz bőrutánzat	110.—
A katolikus hitélet vezérszavai. Imádságos könyv papírkötésben	55.—
Ugyanaz bőrutánzat	110.—
Leiki útmutató. Imádságos könyv	30.—
Imakönyv a művelt katolikus közönség számára. Irt. Bangha Béla S. J. Vaszonkötésben	60.—

Református ima- és énekeskönyvek:

12. Imádkozó nő. Imádságok és elmélkedések protestáns nők számára. Irt. Csiky Lajos. Vaszonkötésben	50.—
Keresztény imák a háziapjasság nevelésére. Irt. Dobos János. Vaszonkötésben, ára	110.—
Buzgóság könyve. Elmekedések és imák protestáns nők számára. Irt. Szász Károly. Felvaszonkötésben	35.—
Ugyanaz egész vaszonkötésben	110.—
Zsolttár (református énekeskönyv) papírkötésben	75.—
Ugyanaz félvaszonkötésben	95.—
Ugyanaz egész vaszonkötésben	110.—

Imakönyvek ág. hitv. ev. részére:

Buzgóság könyve. Irt. Sántha Károly. Félvaszonból	50.—
Békéscsabai keresztyén énekeskönyv, kötve	120.—
Györi keresztyén énekeskönyv, kötve	120.—

Fenti összegek előzetes beküldése ellenében a kívánt imakönyveket bérmentesen küldi meg az «UJ BARÁZDA» kiadóhivatala, Budapest, IV. kerület, Múzeum-körút I. szám.

Olvasóinkhoz!

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése folyó évi november hó 30-án lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

December hó 1-én új előfizetést nyitunk, s mindazoknak, akik legalább egy évre előfizetnek, vagy előfizetésüket egy évvel meghosszabbítják, ingyen és bérmentesen, azoknak, akik legalább egy fél évre előfizetnek, 10 korona előzetes beküldése ellenében küldjük meg díszes kiállítású, gazdag tartalmú, 1922. évre szóló

Vasárnap Kaptárunkat,

mely a tavalyinál nagyobb terjedelemben jelent meg.

Lapunk előfizetési ára féltre 60 korona, egész évre 110 korona.

VÁSÁR ÉS PIAC

November 22-én.

Gabonavásár. (Fővárosi árak.) Búza 2700—2750 K, rozs 1850—1875 K, takarmányrpa 1875—1900 K, sörárpa 1950—2000 K, repce 3000—3100 K, tengeri, szemes 2170—2200 K, tengeri, csöves 1680—1725 K zab 1750—1775 K, köles 1775—1825 K, új bab 1950—2000 K. Az árak feladói vasutállomáson értendőek 100 kilogrammonként.

Takarmányvásár. Elsőrendű széna 750—840 K, másodrendű széna 680—680 K, búkköny és muhar 850—950 K, lucerna 850—950 K, I. r. préselt szalma 320—380 K, II. r. préselt szalma 300—350 K.

Vetőmagvak. Árak nyersarúért 100 kilogrammonként: Lóheremag 13.000—15.000 K, lucernamag 12.500—14.500 K, bitorheremag 3400—3800 K, mák 3000—3400 K, cirokma 1200—1350 K, napraforgomag 1800—1900 K, Viktória borsó 1800—1900 K, lenmag 3900—4000 K, kendermag 4300—4500 K, tavaszi búkköny 2500—2600 K.

Sertésvásár. Prima urasági sertés 100—104 K, prima szedett sertés 90—98 K, közepminőségű 82—86 K, könnyű 65—75 K, urasági, öreg 90—95 K, öreg szedett 90—96 K, zsír ára nagyban 190—182 K, szalonna 142—148 K, irányzata élénk. Sovány sertésben a nehezebb súlyú keresett, míg a könnyű elhanyagolt. Vésztelt 65—70 K, vésztetlen 55—75 K.

Borjú- és juhvásár. Borjú 24—68 K, juh 15—35 K.

Szarvasmarhavásár. A budapesti vágómarhavásáron a következő árakat jegyezték, kilogrammonként elősúlyban: Bika jobbminőségű 37—49 K, bika silányabb 20—29 K, ökör jobbminőségű 49—53 K, ökör közep 21—34 K, ökör alárendelt minőségű 14—18 K, tehén 15—38 K, bivaly 17—23 K, növendék 19—26 K, kicsontozni való 13—16 K.

Lóvásár. Eladatott: nehéz igásló 19.000—67.500 K, könnyű igásló 9000—180.000 K. Irányzat: közepes.

Zöldségtőlék és gyümölcs. Sárgarépa kilója 16—28 K, petrezselyem kilója 24—32 K, zeller kilója 24—26 K, kalarabé, őszai fajta kilója 13—16 K, vöröshagyma, makói kilója 30—32 K, vöröshagyma, közönséges kilója 26—28 K, foghagyma kilója 75—90 K, céklarépa kilója 12—20 K, fejeskáposzta kilója 13—15 K, kelkáposzta kilója 12—16 K, vöröskáposzta kilója 26—36 K, saláta, fejes darabja 2—3 K, retek, fekete kilója 10—16 K, burgonya kilója 7.50—9 K, tök, főző kilója 22—24 K, tök, sült kilója 5—8 K, sóska kilója 10—20 K, paraj kilója 10—20 K, karfiol kilója 40—70 K, savanyított káposzta kilója 24—26 K, alma, faj kilója 60—100 K, közönséges kilója 36—45 K, körte, faj kilója 60—90 K, körte, közönséges kilója 30—45 K, szőlő, csemegé kilója 60—80 K, szőlő, közönséges kilója 40—50 K, gesztenye kilója 18—75 K, dió kilója 66—80 K.

Baromfi és tojás. É 5 csirke, rantanivaló, párja 90—130 K, élő csirke, sütnivaló, párja 140—300 K, kacsa, liba élő hizott kg.-ja 100—120 K, kacsa, liba tisztított hizott kg.-ja 110—140 K, pulyka, élő, párja 240—450 K, élő tyúk párja 180—260 K, tojás darabja 5.50—12 K.

Bőr és fagygyú. Fizettek marhabőrért 116—126 K-t, borjúbőrért 190—200 K-t, juhbőrért 43—50 K-t a budapesti vágóhidon. A nyersfagygyú ára a múlt hét óta 5—15 K-val emelkedett. Fizettek kg.-ként legutóbb a budapesti piacon 30—80 K-t.

Idégen pénznemek legmagasabb ára. 1921. november 22-én. Egy drb Napoleon-arany 3150 K, angol font 3750 K, dollár 940 K, francia frank 67.50 K, lengyel marka 29 f, német marka 3.67 K, osztrák korona 16 f, orosz rubel 54 f, román lei 8.87 K, szokol 9.75 K, svájci frank 175.50 K, dinár 12 K, 1 ezüst korona 39/4 K. Zürichben 100 magyar korona 0.58 svájci frank.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA.

Felolós szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felolós kiadó: MESKÓ PÁL.

A Vasárnap második pályázata.

Tízezer korona értékű jutalom kerül kiosztásra.

1. Pályázat.

Kit tart a magyar Közéletben (tudomány, művészet, irodalom, társadalmi élet) szereplő férfiak közül a legkiválóbbnak és miért?

A pályázó annyi nevet jelöl ki, amennyit akar, de minden egyes jelöltéről megírja, hogy mi az illető hivatása s milyen cselekedetével érdemelte ki különös nagybecsülését és tisztelést. Mik az érdemei és jeles tulajdonságai ezeknek a férfiaknak?

A beérkezett pályamunkák közül a három legjobbat egyenként ezer-ezer Koronával jutalmazzuk.

2. Pályázat.

Kik a kedvelt írói? Az idáig olvasott könyvek közül, melyik tetszett a legjobban? Mit talált benne szépnek és érdekesnek?

A legjobban tetsző könyvről meg kell írni, hogy mi a könyv címe, ki írta, nagyjában mi a tartalma és miért nyerte meg a tetszését. Kijelölhet egy vagy több könyvet.

A beérkezett pályamunkák közül a három legjobbat egyenként ezer-ezer Koronával jutalmazzuk.

3. Pályázat.

Tréfaverseny.

Pályázni lehet vidám históriákkal, mulatságos és nevetető eseményekkel, elmés ötletekkel. A pályázók írják le, hogy milyen élmény, tréfa, félreértés, felszeg helyzet, vagy látvány nevetette meg a legjobban őket.

A beérkezett pályamunkák közül a három legjobbat egyenként száz darab szivarral, vagy háromszáz darab cigarettával, vagy 2 kgr. csokoládéval jutalmazzuk választás szerint. Azonkívül még öt sikerült munkát egy-egy könyvvel jutalmazunk.

4. Pályázat rejtélykésztők számára:

I. Képrejtvény.

Az alábbi mondat készítenő el képrejtvényben:

«Dolgozz és újra nagy lesz Magyarország!»

II. Betűrejtvény.

Tetszésszerint választott mondatokat kell beküldeni betűrejtvényben.

A két rejtvényt pályázatra beérkezett munkák tíz-tíz legjobbját egy-egy kitűnő regénnyel jutalmazzuk.

Ki pályázhat?

Valamennyi pályázatonk résztvehet minden olvasónk, akár előfizetője lapunknak, akár példányonként vásárolja. Természetesen több pályázaton is résztvehet. A pályázat feltétele azonban az, hogy minden pályázó az alább következő szelvényt pontosan és olvasható írással töltsse ki.

A szelvényt ki kell vágni a lapból és a pályamunkához kell mellékelni. Csak olyan pályamunkát fogadjunk el, melyhez ez a szelvény mellékelve van.

Ha valaki több pályázatot küld be, mindegyiket külön papírpironon írja vagy rajzolja!

A pályázatok beküldésének határideje 1921. évi december 15.

A pályázatokat a kiküldött szelvényt együtt a Vasárnap szerkesztőségébe, Budapest, Múzeum-körút 1. sz. alá, kell küldeni.

A pályázatok eredményét a nyertes munkákkal együtt Karácsonyi számunkban tesszük Közzé.

**A Vasárnap
2. pályázata.**

Szelvény.

Mellékelten küldöm a pályamunkámat. Résztveszek

a számú pályázaton

(Ide kell írni a pályázat megfelelő számát. Ha valaki két pályázaton vesz részt, mindkettő számát írja be.)

1921. évi hó n.

Cím: (község) (megye)

(olvasható, teljes névaláírással)

Életkor: (foglalkozás)

Original Grammophon beszélgépek és művészhanglemezek magyarországi képviselője:

STERNBERG
kir. udv. hangszergyár
Rákóczi-út 60. sz.

A „Hangya“

vidéki szövözeteknek tagjai a legutányosabb árak mellett szerezhetik be ruházati cikkeiket, miért is ajánlatos, hogy a kisgazda és földmives úgy a saját, valamint a családtagjainak ruhaszükségletét

mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fu- és gyermekruhák, férfi és női kötött kabátok, sweaterek, férfi, női és gyermekharisnyák, szövet- és kelmeárukat

a „Hangya“ vidéki szövözetek utján szerezzék be.

Fiatalos úde arcbőrt

varázsol elő 10 nap alatt és eltávolít minden teinthibát, u. m.: mitesszer, pattanas, sárgafolt, ranc, orrvörösség, likacsos, hervadt, petyhüdt bőrt, a dr. Kayserling-féle „Hyvarjon“ szépitőszert. A kúra egyszerű, otthon végezhető minden feltétel nélkül. Betejezése után az arcbőr ragyogó szépségben, gyermeki üdőségben és tisztaságban pompázik. — Egy adag 95.— K. Vidékre postaköltséggel és adóval 115.— K. Csak Hyvarjon Lillón-tejszappant használjon. Ára 50.— K. — Postai rendelések Hyvarjon-gyár főraktárához: Gross Antal, Budapest, VIII. ker., József-körút 28. intézendők.

Budapesten kapható:

Török József gyógyszerár, Király-utca 12. Kartachmaroff-drogeria, Rákóczi-út 50. és Erzsébet-körút 1.

Opera gyógyszerár, Andrassy-ut 26. Róna-drogeria, József-körút 50. Seitz-drogeria, Népszínház-utca 29. Fehérkereszt-drogeria, Teleki-tér 1.

Látta már a legszebb és legolcsóbb 1922. évi naptárakat!

Ha még nem látta, akkor essen a legközelebbi Uj Barázda és Vasárnap árusítóhoz, avagy a legközelebbi „Hangya“ boltba és nézze meg az:

Uj Barázda 1922. évi naptárát . . . ára 20 K

Nagy Képes Családi Naptárt 1922. évre ára 20 K

Vasárnap Naptárát 1922. évre . . . ára 15 K

Familien Volkskalender für das Jahr 1922. ára 20 K

Volkskalender für deutsch-christliche Familien in Ungarn für das Jahr 1922. ára 22 K

Ezeket a naptárakat a legjobb írónk írták. Gazdasági részük az ország legelő gazdáinak tapasztalatait, tanácsait tartalmazza. Elbeszélésekkel, tréfákkal szórakoztatnak; csodaszép képekkel gyönyörködtetnek, gazdasági cikkeikkel oktatnak.

Megrendelhetők a kiadóhivatal (Budapest, IV. kerület, Múzeum-körút 1. szám) útján is.

Dollár, lei, dinár

stb.
arany- és ezüstpénzek beváltása napi tőzsdei árfolyamon
Keleti Banknál, Baross-tér 14.
(a keleti pályaudvarral szemben.)

Nagyapáról unokára

száll a hira a legtökéletesebb háziszernek, a

Diana-sósbornesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő, egészségápoló szer. Egy kis üveg ára 35 korona, egy középvüveg ára 90 kor., egy nagy üveg ára 175 kor.

Kapható mindenütt!

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros bőrből a legutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„Hangya“ cipőosztályánál.

Tehénbőreszizmák, boxeszizmák, munkáscipők nagy választékban.

Itt levágandó és levelezőlapra felragasztva vagy borítékban beküldendő!

T. „UJ BARÁZDA“ kiadóhivatalának

BUDAPEST, IV., Múzeum-körút 1.

Rendel^{ek}_{ünk} 5 kilogrammos postacsomagban (egy 5 kg-os csomag 38 darab)

..... darab „UJ BARÁZDA NAPTÁR“-t 1922. évre,
..... darab „NAGY KÉPES CSALÁDI NAPTÁR“-t 1922. évre,
..... darab „VASÁRNAP NAPTÁR“-t 1922. évre,
..... darab „FAMILIEN VOLKSKALENDER“ für das Jahr 1922

A megfelelő összeget *egyide-
jüleg postatakarékpénztári cheque - lapon
postautalványon
küld^{öm}_{jük} illetve az **összeg után-
vételezendő.

* ** A nem kívánt tölrendő.

Tisztelettel

Név:

Foglalkozás:

Helység:

Ekék, ekealkatrészek, boronák,

kapáló ekék,

fűkaszálók,

marokrakó és kévekető aratógépek,
logereblyék,
kézi-járgányosok, motoros- és
gőzcseplőkészletek,
szecskavágók, repavágók,
daralók, morzsolók
s minden egyéb gazdasági
gép és szerszám a

„Hangya“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legutányosabban.